ANUL I,
Nr. 6
1991
6
LEI

libertate
solidaritate
dreptate

PUNCTE CARDINALE

PERIODIC PENTRU AFIRMAREA VALORILOR DEMOCRATIEI CRESTINE

TREZEȘTE DOAMNE, ȚARA!

Somnul rațiunii naște monștri. Am fost avertizați și totuși monștri se nasc în contiuare. Semn că rațiunea doarme încă.

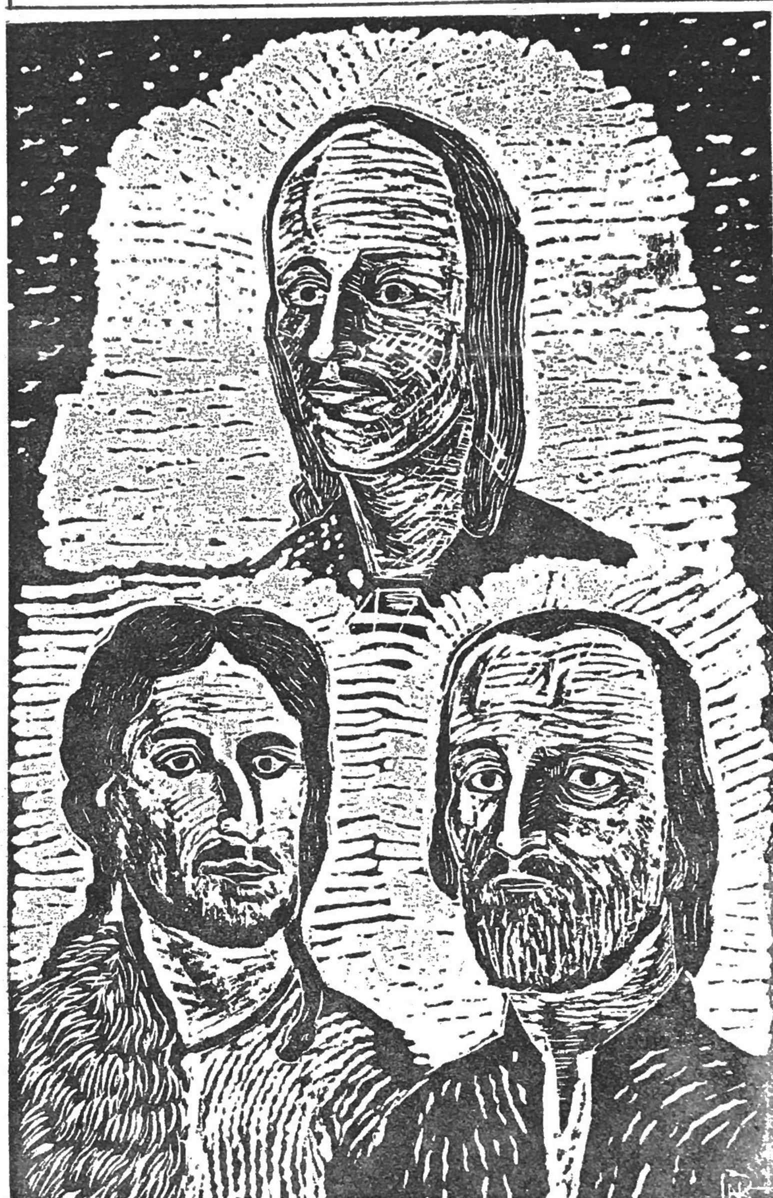
Trezește, Doamne, țara!, a fost strigătul disperat aproape, al licărului de conștiință ce a pîlpîit o vreme în Piața Universității, dar țara nu s-a trezit. Semn că Dumnezeu și-a întors iarăși fața de către noi? Nu. Se pare că noi nu avem vocație de veghetori. Nu ne priește starea de veghe, ci ne complacem intr-o vinovată somnolență care ne scoate din viață și ne dă iluzia veșniciei.

După acel de neuitat Decembrie, cînd, prin jertfa celor mai buni și mai nevinovați dintre noi, păreau că se ivesc zorile izbăvirii noastre și lunga noapte bîntuită de cumplite năluci părea că va lua sfîrșit, neghiobi ne-am dat pe mîna unor vraci șarlatani care ne-au administrat somnifere și țara ce dădea semne de trezire s-a cufundat iarăși în somnul cel de moarte. Și, ca o ironie, ne cîntă imnul deșteptării noastre ca pe un cîntec de leagăn pentru ca somnul să ne fie și mai netrebnic.

Sîntem un popor de somnambuli și cei care și-au asumat sarcina de a ne călăuzi pașii prin pustia pe care trebuie să o străbatem pentru a ajunge în Canaanul făgăduit, pe căi ocolite și viclene, vor să ne întoarcă în Eghipetul nenorocirilor noastre. Fi-vom oare atît de nevolnici încît să-i urmăm fără a ne impotrivi măcar? Fi-vom atît de „cuminți" încît să acceptăm fără a cîrti, destinul pe care ei ni-l hărăzesc? Ne vom întoarce supuși și docili în țarcul din care, la un moment dat, cu prețul atîtor jertfe, am reușit să ieșim? Sau poate vom avea tăria și orgoliul necesare de a ne smulge din somnolența aceasta vinovată pentru a ne angaja resposabil pe drumul mîntuirii noastre? Pentru aceasta însă va trebui să ne „croim altă soartă". O soartă care să fie gîndită de noi și pe care să o punem sub zodia luminii, căci cea pe care ne-au hărăzit-o alții este pusă sub zodia întunericului. Și încă ceva, la ceasul acesta tîrziu al istoriei noastre avem nevoie, mai mult decît oricînd, de grația divină. În lucrarea pe care ne vom strădui să o săvîrșim și în care noi vom pune păcatul, Dumnezeu va trebui să pună restul. Să perpetuăm, deci, ca pe o rugăciune strigătul conștiinței românești ce a pîlpîit atunci în Piața Universității: „TREZEȘTE, DOAMNE, ȚARA!".

Demostene ANDRONESCU

„Puține neamuri se pot mîndri că au avut atîta nenoroc în istorie, ca neamul românesc" **Mircea Eliade 1953**

DIN SUMAR:

TACTICA REZISTENȚEI ÎN MUNȚI

OAMENI CARE FAC ISTORIA

În pag. a VI-a

Creştinism şi dreptate socială

Alexandru Virgil Ioanid

Cînd vremurile au fost coapte pentru cea mai de seamă răspîntie spirituală din istorie, Iisus Christos a coborît pe Pămînt pentru întreaga suflare omenească, dar grija şi iubirea Lui s-au îndreptat în primul rînd spre cei săraci, oropsiţi, necăjiţi, asupriţi, bolnavi cu trupul sau cu sufletul — adică păcătoşi — fiindcă aceştia aveau mai mare nevoie de alinare şi mîntuire. Totodată, a respins bogăţia excesivă.

În privinţa aceasta, mărturiile Evangheliilor sînt limpezi. Fie că le desprindem din pilda săracului Lazăr ce zăcea la poarta bogatului nemilostiv, fie că le aflăm din întîmplarea cu tînărul avut care nu s-a îndurat să se despartă de multele lui bogăţii pămînteşti, fie că le întîlnim în făgăduirea fericirii pentru cei săraci şi în căinarea bogaţilor de către Mîntuitor, fiindcă bogaţii „şi-au luat partea lor de bine aici, pe Pămînt", şi de aceea „mai greu vor intra în Împărăţia cerurilor decît funia prin urechile acului".

El însuşi a trăit în sărăcie, neavînd uneori unde să-şi aştearnă culcuşul şi să-şi aşeze capul spre odihnă. În „Viaţa lui Iisus", Giovanni Papini spune că Mîntuitorul avea un fel de repulsie pentru bani, ferindu-se în general de atingerea lor. El ne-a destăinuit „Unde este comoara voastră, acolo este şi inima voastră" (Luca, 12, 34) şi ne-a învăţat „Căutaţi mai întîi Împărăţia lui Dumnezeu şi toate celelalte vi se vor adăuga" (Luca, 12, 31). Aceasta nu înseamnă că Mîntuitorul a desfiinţat preocuparea pentru cele necesare întreţinerii şi dezvoltării vieţii, ci numai că a subordonat-o căutării darurilor Spiritului Sfînt. Lumea materiei a fost lăsată de Dumnezeu ca mijloc de întreţinere şi perpetuare a vieţii şi ca mediu de desăvîrşire a omului, nicidecum însă ca scop în sine. Lumea este chemată la o evoluţie al cărei sens este spiritualizarea progresivă a materiei, nu materializarea spiritului, care de cele mai multe ori ia forma adorării idolatre a viţelului de aur, adică a bogăţiei lacome şi nedrepte, ce depăşeşte chibzuinţa bunei stări cumpătate.

Ţinînd seama de modelul divin al Mîntuitorului, era firesc ca primii creştini să ducă o viaţă cît mai detaşată de interesele economice şi cît mai deschisă spre trăirile sufleteşti. Avutul li se părea o povară; de aceea îşi vindeau bunurile şi aşezau preţul la picioarele Apostolilor, acceptînd apoi să trăiască într-o comunitate fără prea multe preocupări materiale. Gospodărirea economică şi reglementarea problemelor obşteşti se îndeplineau, cu „dreaptă judecată", de către diaconi; aceştia constituiau puntea de legătură între duhovnicia pură a Apostolilor şi cerinţele pămînteşti inerente ale credincioşilor. **Dreptatea socială se săvîrşea în spiritul iubirii creştine.** Acesta era spiritul la care Domnul Christos chemase lumea şi care putea să împace în mod armonios problemele materiale, economice ale oamenilor cu aspiraţia lor spre ceea ce este esenţial: desăvîrşirea sufletească pentru împlinirea întru Dumnezeu sau, cum a tălmăcit Constantin Noica în limbaj filosofic, pentru „devenirea întru Fiinţă".

În cele trei secole ale creştinismului primar, duhul acesta a suflat ca un zefir, străbătînd toate comunităţile creştine. Năzuind la extinderea lui în lumea întreagă, prin cucerirea inimilor şi conştiinţelor, creştinii, confruntaţi cu ororile sclaviei, pe care se întemeia opulenţa şi puterea straturilor superioare materialiceşte în Imperiul roman, nu-şi puneau problema unei „revoluţii sociale", a unei răsturnări brusce a orînduirii nedrepte. Transformarea socială trebuia să fie efectul prefacerii sufleteşti a celor avuţi şi puternici. Într-adevăr, mulţi dintre latifundiarii, bogătaşii şi dregătorii înalţi, deveniţi creştini, îşi eliberau sclavii şi înţelegeau să ducă o viaţă cumpătată, fără lux, îmbuibare şi desfrîu.

După Edictul din Milan, la anul 313, atmosfera generală a suferit însă o schimbare considerabilă. În perioada constantiniană şi după ea, a avut loc o încreştinare în masă, dar numai nominală, de formă, nu şi în conţinut. S-ar părea că sporul cantitativ al Bisericii s-a efectuat în detrimentul creşterii calitative. Comunităţile creştine au fost invadate de mulţi păgîni, care vedeau în noua Biserică oficială o forţă în ascensiune, prin care îşi puteau consolida sau îmbunătăţi poziţiile personale. Cum să-i deosebeşti pe creştinii autentici de cei care „mimau" creştinismul? Şi apoi cum se putea refuza cuiva, chiar venit cu un balast de păcate, încercarea de purificare, de îmbunătăţire, spre care el pretindea că tinde? De altfel, conducătorii bisericii făceau apel la cei bogaţi pentru opere de milostenie faţă de nevoiaşi şi pentru înzestrarea lăcaşurilor sfinte, ce se construiau acum cu sutele şi cu miile. Aşa se face că, deşi societatea devenise nominal creştină, multe laturi ale vieţii obşteşti, cea economico-socială în primul rînd, au rămas impregnate de păgînism, adică tocmai acel spirit „lumesc", împotriva căruia predicase Mîntuitorul.

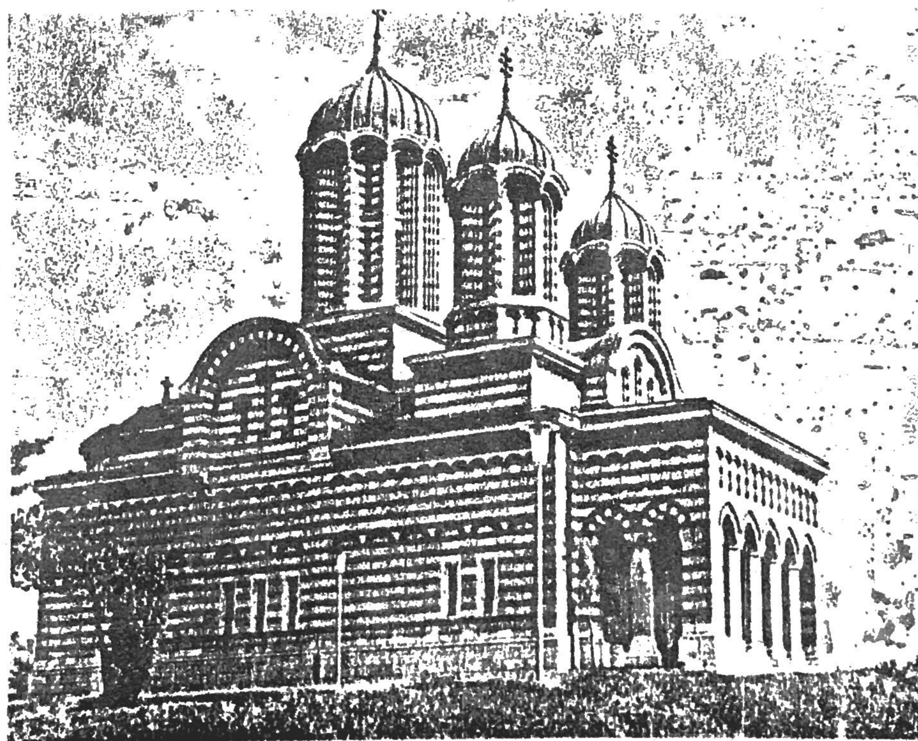
Încercarea anevoiasă şi sublimă a marelui sfînt Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului, de a crea un stat cu adevărat creştin, bazat pe înduhovnicirea în conţinut a societăţii, a eşuat. Curtea imperială şi păturile avute nu voiau să renunţe la privilegiile imense pe care le deţineau, nici la viaţa de lux şi desfrîu pe care credeau că o pot ascunde prin afişarea unui creştinism de suprafaţă şi prin prezenţa protocolară la manifestările bisericeşti: slujbe, ceremonii, procesiuni.

În numeroase rînduri, Ioan Gură de Aur a fost surghiunit din pricina revoluţiei spirituale pe care voia să o realizeze. Şi tot de atîtea ori a fost rechemat şi reaşezat în scaunul arhiepiscopal de poporul ce vedea în el un stîlp al adevăratului creştinism şi un susţinător al celor împovăraţi şi necăjiţi. În cele din urmă, Ioan a murit în exil, iar înalţii ierarhi ce i-au urmat în Răsărit nu au mai îndrăznit să se ridice făţiş împotriva dominaţiei Statului asupra Bisericii. Mai curînd au devenit aliaţii conducerii Statului şi sprijinitorii săi în problemele orînduirii sociale. Este adevărat că întregul cler a încercat în mod constant să compenseze această concesie majoră, prin practicarea pe scară largă a milosteniei, asistenţei medicale (spitalul a fost iniţial o instituţie creştină) şi ridicării culturale (şcoli mănăstireşti şi laice, răspîndirea textelor ziditoare de suflet), dar toate acestea aveau un caracter paleativ şi o aplicare individuală, nu curmau rădăcinile nedreptăţilor sociale.

Aici ar trebui operată o distincţie. Biserica, sau „Ecclesia", înţeleasă ca „trupul lui Christos", adică întreaga comunitate a credincioşilor creştini, nu se confundă cu grupul relativ restrîns al clericilor, aceştia din urmă formînd „Sacristia", categoria aleasă a celor ce săvîrşesc actele de cult, au harul administrării tainelor şi imprimă orientarea generală a Ecclesiei. De-a lungul secolelor, după împăratul Constantin, nu Biserica a pactizat cu stăpînitorii lumeşti în desfăşurarea politicii sociale, aproape întotdeauna plină de nedreptăţi şi asupriri faţă de masele populare. Aceasta a fost de fapt numai atitudinea „Sacristiei", atitudine mai degrabă de „abţinere politică", impusă tocmai de grija pentru bunul mers al Bisericii şi dezvoltarea ei, dar şi de unele interese clericale personale, care mergeau mînă în mînă cu cele ale stăpînitorilor şi bogătaşilor, fie ei mari latifundiari şi comercianţi, în antichitate, fie aristocraţi şi boieri, mai tîrziu, fie mari financiari, industriaşi şi moşieri în epoca modernă şi contemporană. Fapt este că, de-a lungul secolelor de viaţă creştină, s-a creat imaginea unei conduceri „conservatoare" a Bisericii, fiindcă nu a luat partea celor sărmani şi asupriţi, nu a încurajat revendicările lor sociale juste şi nu a condamnat public — pînă de curînd — abuzurile păturilor conducătoare şi înstărite, deşi doctrina creştină, în conţinutul ei pur, ar fi reclamat un asemenea demers.

Aceasta a permis — pînă la un moment dat — acapararea şi dirijarea aspiraţiilor de dreptate socială, de către forţe laice, de cele mai multe ori atee sau ostile creştinismului, şi care, lipsite fiind de spiritul lui Christos, aveau să eşueze, fie perpetuînd nedreptăţile sub o altă formă (cazul revoluţiei franceze care a transferat privilegiile aristocraţiei asupra burgheziei), fie amplificînd răul social pînă la apariţia unor fenomene aberante (cazul revoluţiei ruse şi al comunismului în general, cu formarea nomenclaturii compradoare ultrapotentate).

Iată însă că, în epoca noastră, asistăm la o trezire a interesului creştin pentru problemele obştei în ansamblul lor. Creştinismul constituie o formulă integrală de viaţă, nu limitată la aspecte de cult şi îmbunătăţire duhovnicească personală. Ba poate chiar îmbunătăţirea duhovnicească trebuie să îndemne pe adevăraţii creştini să se implice în rezolvarea situaţiilor complexe economice şi spirituale care confruntă miliardele de locuitori ai Terrei. Oricum, de la sfîrşitul secolului trecut, problema socială nu mai este neglijată de creştinătate. Apariţia enciclicei „Rerum Novarum", în 1891, a însemnat un adevărat moment de răscruce, care a deschis calea spre transformarea Bisericii din „conservatoare" în „înnoitoare". Ca urmare a enciclicei, în Occident s-au înfiinţat numeroase partide social-creştine, democrat-creştine etc., prin care problemele materiale şi spirituale obşteşti nu au mai fost lăsate în seama forţelor necreştine, adeseori atee. În Răsărit, de obicei, Bisericile ortodoxe au urmat în mod tradiţional politica socială a conducătorilor de Stat. Totuşi, în ţara noastră, de exemplu, au apărut încă din perioada interbelică partide şi formaţiuni politice care propuneau rezolvarea situaţiilor sociale în spirit creştin şi sub oblăduirea unei Biserici vii, trăitoare a zbuciumului întregii naţiuni. Asemenea orientări au reînviat după revoluţia naţională anticomunistă din decembrie 1989. Nu trebuie să pierdem din vedere, nici un moment, că în acest domeniu Dumnezeu ne arată ce trebuie să facem şi ne ajută, cînd ne străduim cu adevărat. Rezolvarea problemelor însă o lasă în mare măsură în seama vredniciei noastre de a colabora cu intenţiile Sale.

În ceasul al doisprezecelea

România postrevoluționară se îndreaptă cu pași grăbiți spre o formă de guvernare nu prea mult deosebită de cea despre care, la 22 Decembrie '89, am crezut că a fost înlăturată pentru totdeauna. O realitate tristă ce ne face să privim cu un sentiment de admirație amestecat cu invidie spre vecinele noastre, Ungaria, Cehoslovacia și Polonia care în ciuda prezenței armatelor sovietice pe teritoriul lor, au repudiat cu hotărîre comunismul, fiind acceptate in Consiliul Europei pentru îndreptățite merite dobîndite în eforturile de instaurare a unei adevărate democrații. Dar nu numai atît. Cu durere în suflet trebuie să recunoaștem că atît Bulgaria, cît și Albania, țări pe care eram înclinați să le considerăm inferioare României sub toate aspectele se găsesc astăzi cu mult înaintea noastră în consecvența cu care acționează în sensul înlocuirii structurilor moștenite de la vechiul regim cu structuri de esență democratică.

Nu știm în ce măsură la baza profundelor transformări care au avut loc în Estul Europei în anul 1989 a stat o înțelegere între Occident și Uniunea Sovietică, similară cu cea de la Yalta, prin care România era abandonată, cu cinism, zonei de influență a imperialismului sovietic. Dar după cum atunci poporul român a găsit resursele morale să se opună, cu îndîrjire, decenii de-a rîndul, cu prețul unor sacrificii imense, tentativei comunismului internațional de a ne desființa ca neam și realitate istorică, tot astfel **și după evenimentele din Decembrie '89 ar fi trebuit să dovedim mai multă fermitate în lupta anticomunistă. Este drept că după Revoluția din Decembrie '89 Partidul Comunist Român, travestit din motive tactice în Front al Salvării Naționale, s-a cramponat cu înverșunare de Putere** atît pentru a-și salvgarda privilegiile dobîndite în timpul dictaturii prin **fraudă, silnicie și crimă, cît și pentru a răspunde obligațiilor asumate față de patronii sovietici**, dar toate aceste justificări nu scuză **dezorientarea, slăbiciunea și îndeosebi lipsa de unitate** cu care Opoziția a acționat în momentele de însemnătate crucială ale luptei politice pe care a dus-o pentru instaurarea democrației în România.

Afirmația, rostită categoric, că Opoziția politică din România a săvîrșit greșeli grave nu este un act de denigrare, ci dimpotrivă. Rememorînd greșelile pe care Opoziția le-a săvîrșit din Decembrie '89 pînă astăzi ne exprimăm atît speranța că ele nu se vor mai repeta, cît mai ales convingerea că **Opoziția este singura forță capabilă să dovedească lipsa de legitimitate a actualei conduceri a țării.**

■ Opoziția a greșit grav cînd la 22 decembrie '89 a lăsat garnitura a doua a Partidului Comunist Român să preia Puterea. Aceasta a fost de fapt greșeala capitală, dar ea are scuze. În timp ce Opoziția abia ieșea din catacombele în care o împinsese dictatura comunistă, echipa Iliescu, Roman, Brucan, Bîrlădeanu, etc. etc., etc. se instala la cîrma țării sprijinită de întregul aparat al Partidului Comunist și în primul rînd de mulțimea de agenți KGB infiltrați atît în Armată cît și în Securitate, fiecare dintre ei executînd cu profesionalism un plan pus la punct cu minuțiozitate de Centrala de la Moscova.

■ Opoziția a greșit grav, acceptînd să facă parte din C.P.U.N. Prin participarea la un organism dominat de Frontul Salvării Naționale și de acoliții lui, Opoziția a legitimat un guvern alcătuit în întregime din comuniști și a recunoscut calitatea de Președinte al României unui fruntaș comunist care nu s-a dezis niciodată de ideologia marxist-leninistă.

■ Opoziția a greșit grav, neretrăgîndu-se din C.P.U.N. după evenimentele din martie 1990 de la Tîrgu Mureș. Prin rămînerea în continuare în acest for, Opoziția a pierdut prilejul de a stigmatiza în fața opiniei publice din țară și din Occident pe adevărații instigatori la ură și conflicte interetnice, Frontul Salvării Naționale și organele lui de dezinformare și agitație, televiziunea și presa de inspirație național-comunistă.

■ Opoziția a greșit grav, acceptînd alegeri parlamentare pe data de 20 mai 1990. Deschizînd drumul la urne unei populații traumatizate psihic și îndobitocită de cei 45 de ani de teroare comunistă, Opoziția a semnat cu bună știință actul de instaurare în România a unui regim comunist rezultat din „**alegeri libere**".

■ Opoziția a greșit grav, prezentînd și susținînd candidați proprii pentru demnitatea de Președinte al Republicii. În felul acesta Opoziția a semnat actul de legitimare a REPUBLICII ca formă de guvernămînt a României înainte de a se fi adoptat o constituție sau de a se fi consultat națiunea printr-un referendum.

■ Opoziția a greșit grav acceptînd să intre în Parlament după ce a luat cunoștință de toate neregulile care au avut loc atît pe parcursul campaniei electorale, cît și în timpul desfășurării alegerilor. Aliniindu-se zdrobitoarei majorități F.S.N.-iste, dobîndită prin fraudă morală și electorală, **Opoziția a acceptat să devină decorul parlamentar dorit de Putere, decor destinat să creeze Occidentului iluzia că în România funcționează un sistem politic pluralist, ca în orice democrație autentică.**

★

Folosind zdrobitoarea majoritate de care dispune în Corpurile Legiuitoare și surdă la întemeiatele obiecții ale Opoziției, Puterea a legiferat tot ce a vrut. Acum însă procesul de legiferare a ajuns într-un moment deosebit de grav. „Aleșii națiunii" vor fi chemați să-și rostească cuvîntul, aprobînd sau respingînd trei documente de o însemnătate capitală pentru destinul României: **Ratificarea Tratatului de Cooperare, Bunăvoință și Prietenie cu Uniunea Sovietică, Legea Siguranței Statului și Constituția României.**

Cum la ora actuală nu mai este pentru nimeni un secret faptul că prin tratatul încheiat la Moscova de Președintele Iliescu, România este înfeudată sovieticilor pentru încă 15 ani și totodată că se recunoaște validitatea pactului Ribbentrop-Molotov, **consfințindu-se anexarea Basarabiei la Uniunea Sovietică**, este greu de presupus că s-ar mai putea găsi români adevărați, nu din cei vînduți ideologiilor străine de neam și de credința strămoșească, care să nu ceară cu glasul pînă la cer ca Parlamentul să refuze ratificarea acestui ticălos document.

Cît privește Legea Siguranței Statului, lucrurile acum sînt clare. Dacă pînă deunăzi se mai găseau naivi care să creadă că S.R.I.-ul este altceva decît fosta Securitate, adică **Centrul Vital al Puterii**, Dumnezeu a avut grijă să scoată la lumină groapa de la Berevoiești ca să limpezească cugetul și ultimului dintre cei dispuși să mai acorde credit celor care s-au „autoemanat" conducători ai României post revoluționare.

Și în sfîrșit Constituția. În procesul de elaborare a Constituției care să consfințească transformarea României dintr-un stat comunist într-o democrație parlamentară, Puterea a procedat în modul cel mai perfid cu putință. Înainte de a se fi consultat națiu-

(continuare în pag. a VII-a)

Gabriel CONSTANTINESCU

Din lac în puț...

„În România... orice interes sau orice problemă colectivă este transformată de oamenii politici în demagogie. La noi nu contează în primul plan **nevoile maselor, ci opiniile acestor mase**. Ceea ce interesează pe politicianul român nu este ce **se întîmplă** cu masele, ci ce **spun** masele. Aceste cîteva reforme care s-au făcut, bune sau rele cum ar fi, nu s-au făcut pentru întărirea socială și promovarea politică a maselor, ci pentru **cucerirea opiniei** lor, adică a voturilor", scria Mircea Eliade în 1935.

Astăzi, după 56 de ani, într-un moment semnificativ de destindere politică post-totalitară, constatăm cu amărăciune și îngrijorare că vechile metehne politicianiste, care au pregătit cîndva dezastrul României Mari, revin în actualitate. S-ar părea că noi, românii, refuzăm cu cerbicie să învățăm din propriile greșeli și că am fi hărăziți să batem pasul pe loc, într-o veșnică nemernicie. Lichelismul și demagogia au ieșit din nou la suprafață, o dată cu noul flux democratic lăsînd încă o dată impresia observatorilor străini că românii nu se pot vindeca de o boală pînă ce nu se îmbolnăvesc de alta... Totalitarismul comunist reprezenta cel puțin o scuză și sînt tot mai mulți aceia care, speriați de responsabilitatea propriei libertăți, suspină astăzi după această scuză pierdută, precum jidovii după ceapa Egiptului...

Aspectul grav al situației actuale din România nu constă însă, așa cum sîntem tot mai tentați să credem, numai în ticăloșia guvernanților neocomuniști, ci și în lipsa de conștiință morală și politică a electoratului care i-a legitimat. Iliescu, Bîrlădeanu, Marțian, Roman și ceilalți sînt demagogi prin formație și prin vocație, ca unii ce au crescut la școala comunismului, adică a ticăloșiei constituite în doctrină. Ei nu fac, prin urmare, decît să se manifeste firesc, drept ceea ce sînt, iar de mirare lucru ar fi fost să se comporte altfel. Abjecția comunistă, scăpată în ovăzul democrației originale, se redefinește din mers și crește în complexitate. Își urmează adică drumul firesc, adaptîndu-se noului context, nu fără chinurile oricărei (pre)faceri. Nu trebuie uitat însă că principalul capital politic al neocomunismului românesc n-a fost altul decît ignoranța și lașitatea maselor electorale. Am ținut parcă să dovedim încă o dată, pentru lumea întreagă, că fiecare popor își are conducătorii pe care îi merită. Cu votul în mînă și cu lozincile pe buze românii și-au rînduit din nou lupii drept paznici peste stînă.

Neocomuniștii au avut, trebuie să recunoaștem, un „merit" incontestabil: s-au priceput de minune să-și urmărească țelul (nu numai scăparea propriei piei, dar și păstrarea frînelor puterii, chiar și cu sacrificarea formală a căruței comuniste). **Ei au cucerit opinia maselor, înșelîndu-le nevoile cu făgăduințe vagi și cu flatări tovărășești, atunci cînd nu le-au mituit** de-a dreptul (vorba domnului Rațiu), căci, nu-i așa, cum ar fi putut fi folosită mai cu folos **visteria țării decît pentru negustorirea acestei adorații a propriilor victime!... Și călăii și victimele au ținut să facă dovadă în fața unei lumi perplexe: primii de un diabolic realism politic (știind bine cu cine au de-a face), ceilalți de un soi ciudat de masochism electoral („Iliescu te votăm, te votăm tot neamu' / Ca să moară de necaz Rațiu și Cîmpeanu!").**

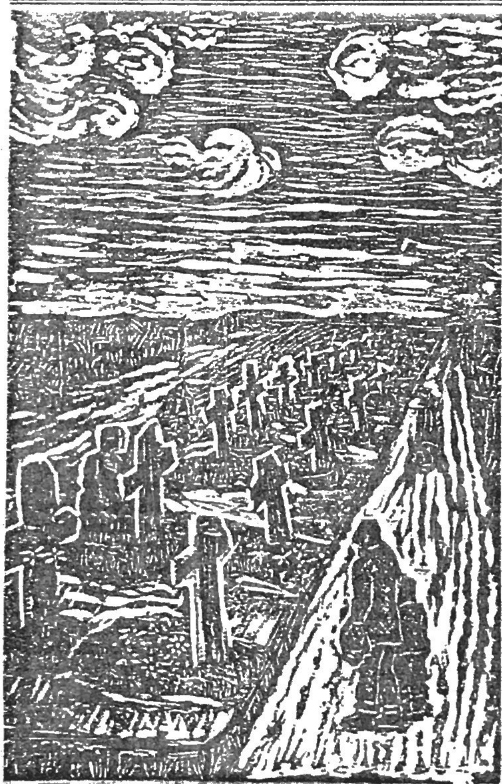
Analiza situației noastre politice post-ceaușiste ar fi însă incompletă dacă n-am recunoaște și responsabilitatea uriașă ce revine, pentru cursul monstruos al evenimentelor, și **opoziției de toate nuanțele, incapabilă să se organizeze și să se impună, cheltuindu-se mai mult în răfuieli intestine și în amintiri depănate păsărește. Trei sferturi din opoziția politică românească n-a făcut altceva decît să încerce să opună un politicianism de modă veche unuia de modă nouă, mișcîndu-se, ca și F.S.N.-ul, în același cerc vicios al demagogiei electorale.** Numai că, spre deosebire de F.S.N. și de sateliții electorali ai acestuia, opoziția n-a știut (chiar și de ar fi fost scutită de numeroasele „bețe în roate") nici să vorbească maselor pe limba lor, nici să-și păstreze demnitatea în înfrîngere. Fărămițarea și compromisurile post-electorale au făcut-o încă și mai șubredă decît se născuse...

Așa stînd lucrurile se cheamă că noi am căzut din lacul totalitarismului comunist în puțul democrației demagogice. Am rupt oare cu tradiția monstruoasă a ultimilor 45 de ani numai ca să reînnodăm o alta, mai veche, dar la fel de păgubitoare? Să fim oare blestemați de a nu ști să citim în trecutul nostru național decît slova aceasta a politicianismului depravat, veștejit într-una de la Eminescu încoace?

Fiecare român s-ar cuveni să-și pună căciula dinainte și să se judece singur, cu mintea cea de pe urmă. **Însănătoșirea noastră publică este mai mult decît oricînd o problemă urgentă și vitală; dacă nu vom dobîndi-o în anii imediat următori, atunci s-ar putea să ne scoatem singuri din istorie (că din Europa ne-am scos deja la 20 mai 1990, pe termen indefinit!).** Abia acum s-ar putea spune că ne aflăm cu adevărat „pe marginea prăpastiei"...

Puterea, opoziția și masele electorale, deopotrivă vinovate, deși în grade diferite, de haosul actual al societății românești, vor trebui să înțeleagă, dincolo de orice interese imediate că există un singur și mare interes comun, proiectat în veșnicie: cel al dăinuirii naționale. La noi nu se mai joacă astăzi o simplă carte politică, ci una ontologică, existențială. „A fi sau a nu fi". Chiar dacă am ajuns de rîsul bulgarilor, ne-am mai putea încă trezi, fie și în ceasul al doisprezecelea. Cred că numai pentru această nădejde ne mai rabdă de acum înainte și pămîntul și bunul Dumnezeu...

Răzvan CODRESCU

De vorbă cu părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa

Părintele Gheorghe Calciu este cel pe care Ceaușescu îl declarase dușmanul său personal. A petrecut peste 20 de ani în închisorile comuniste. A fost singurul om al Bisericii care și-a asumat riscul unei atitudini ferme și fățișe împotriva dărîmării locaș**urilor sfinte din România și asasinării morale a tineretului român prin ideologia materialistă și ateistă a regimului comunist. Eliberat din închisoare în 1984, în urma presiunilor internaționale, dar hăituit necontenit, împreună cu întreaga sa familie, de către o adevărată armată de securiști, a fost silit să părăsească țara în 1985, stabilindu-se în Statele Unite, unde și-a continuat lupta în slujba lui Dumnezeu și a poporului român. A fost primit, între alții, de către președinții François Mitterrand și George Bush, apărînd pînă astăzi cauza românească împotriva abuzurilor comuniste și neocomuniste înlesnind numeroase contacte și ajutoare umanitare, fiind una dintre personalitățile cele mai active, mai cunoscute și mai respectate ale exilului românesc. Într-o după-amiază de aprilie, la Washington, a avut bunăvoința de a răspunde cîtorva întrebări puse de reporterul nostru, cu îngăduința de a le face publice în paginile revistei „Puncte cardinale".**

— Iată că a trecut mai bine de un an de la singura vizită pe care ați făcut-o în România după căderea dictaturii ceaușiste. Era, dacă nu mă înșel, prin februarie-martie 1990. V-a lăsat oare vizita aceea un gust atît de amar încît n-ați mai fost tentat să reveniți?

— Vizita mea în țară, la scurtă vreme după căderea lui Ceaușescu, s-a nimerit, într-adevăr, pe fondul unor fapte nu numai neplăcute, dar profund îngrijorătoare. Atunci s-a petrecut, sub zîmbetul larg al viitorului președinte Iliescu, prima venire masivă a minerilor în Capitală. Acum, privind retrospectiv evenimentele, îmi dau seama că a fost un preludiu al „mineriadei" din iunie '90 și că tactica puterii neocomuniste a fost dintru început limpede și unitară. Am înțeles că s-au făcut atunci referiri și la umila mea persoană, aducîndu-mi-se, în văzut întregii țări, niște acuzații pe cît de grave, pe atît de neîntemeiate. Eu de-abia sosisem în țară și, asaltat de rude și de prieteni, nu urmăream transmisiunea de la televizor. Cunosc incidentul mai ales din relatările altora. Nu i-am învinovățit pe mineri nici atunci și nici mai tîrziu. Vina aparține celor care s-au folosit de ei fără nici un fel de scrupule, compromițînd cu bună știință, pe termen lung, imaginea poporului român în ochii întregii lumi civilizate...

Încă de pe atunci se crease în țară o tensiune extrem de periculoasă, ce se pare că n-a mai putut fi dezamorsată. Știți care a fost prima întrebare pe care mi-a pus-o un ziarist atunci, încă de pe aeroport? „Întorcîndu-vă în țară, nu vă simțiți oare în nici un fel... manipulat?". Pe mine întrebarea asta m-a surprins mai mult decît tot ce s-a întîmplat după aceea. I-am răspuns, firește, că eu, ca preot, sînt manipulat în permanență de Iisus Hristos...

Inflația de zvonuri și suspiciuni, unele de-a dreptul absurde, face parte din tactica tradițională a comunismului. Eu cunosc tactica aceasta dintr-o experiență de o viață, plătită cu ani grei de pușcărie. Sigur că vizita în România, pe care o visasem și o așteptasem ani în șir, mi-a lăsat, în aceste condiții, și un gust amar. Pe de altă parte însă căldura cu care m-au primit atîția și atîția alții, cunoscuți și necunoscuți, mi-a mai îndulcit această amărăciune. Oricît de rău aș fi primit de către unii, eu am să revin întotdeauna cu drag în țară, în măsura în care împrejurările mi-o vor permite.

— Trecînd peste neplăcerile personale, ce părere aveți despre devenirea generală a societății românești după evenimentele din decembrie 1989?

— Nu știu dacă ați făcut-o intenționat, dar mă bucur că ați ocolit termenul impropriu de „revoluție". Nu vreau să intru într-o discuție oțioasă despre „culisele" evenimentelor; cert este că, indiferent de cum au stat lucrurile de fapt, marea mișcare populară a reprezentat factorul decisiv, atît din punct de vedere „istoric", cît și din punct de vedere „mistic". Ea a însemnat, cred eu, ceva mai mult decît o revoluție, pentru că „revoluționarii" noștri, tinerii care au ieșit în stradă, n-au premeditat lucrurile și n-au folosit violența. Ceea ce a primat a fost spiritul de jertfă, iar nu spiritul de frondă. A fost un fel de dobîndire a învierii prin moarte. Tinerii și chiar copiii au mers ca mieii spre junghiere. Nu „eroi", ci „martiri" trebuie să fie numiți, ca să nu se piardă cumva dimensiunea mistică a lucrurilor. În acest sens se poate spune că a fost vorba de un „miracol". Dar numai de unul inițial. Ce s-a întîmplat după aceea — și se întîmplă și astăzi — e o altă problemă. Vedeți, în istorie se petrec uneori miracole, dar nu se instaurează miracole. Vreau să spun că ceea ce s-a cîștigat într-o clipă de iluminare, individuală sau colectivă, se poate pierde în clipa următoare, din nepricepere sau din neglijență. Cui îi dă mult, Dumnezeu îi și cere mult. Zadarnic ai reușit o cucerire dacă nu ești în stare s-o păstrezi și s-o consolidezi, adică să chivernisești cu înțelepciune darul ce ți s-a făcut. Primejdia în care mi se pare că ne aflăm noi acum, ca popor, este aceea de a ignora că am fost beneficiarii unui miracol, de a pierde dimensiunea această mistică a faptelor și de a ne întoarce, vorba Sf. Apostol Petru, „precum cîinii la propria vărsătură". Dacă vom uita de Dumnezeu, așa cum am mai uitat, atunci s-ar putea ca răul de pe urmă să ajungă mai mare decît cel dintîi.

Trebuie admis în principiu că orice ordine nouă implică un haos prealabil și că nu se intră ușor într-o formulă viabilă de normalitate după 45 de ani de dezastru organizat. Abia acum, în noul context, se poate vedea cu adevărat cît rău a făcut comunismul, atît la nivel social, cît și la nivel sufletesc, individual. Fizicește comunismul a exterminat la noi cîteva sute de mii de oameni, pe cînd sufletește a ucis multe, multe milioane...

— Da, trăim o criză morală și o criză de mentalitate...

— Exact. Și pentru a le putea depăși trebuie să se facă apel la fondul creștin al acestui popor, în așa fel încît el să fie actualizat și valorificat ca atare. Învierea din moarte a spiritului românesc, sub semnul credinței și iubirii creștine, este marea urgență a acestor vremi. Dacă această „reformă" va fi înfăptuită, celelalte vor veni pe deasupra.

Noi nu trebuie să mai punem, cum a făcut-o comunismul și cum pare hotărît s-o facă din nou, carul înaintea boilor. Nu mai trebuie să pornim, cum bine observa cineva, de la ideea construirii unei lumi noi, de la care să emane un om nou, ci dimpotrivă, trebuie să clădim un om nou, de la care să emane apoi, în chip firesc, o lume nouă.

— Acest „om nou" înțeleg că ar trebui să fie omul creștin. Unora însă ar putea să li se pară un paradox. Cum ar putea fi „nou" ceva vechi de două mii de ani?!

— Nu e nici un paradox. Nou, în sens creștin, înseamnă viu și actual. „Nimic nu este nou sub soare", ne învață înțelepciunea biblică. Singurul nou adevărat a fost întruparea și învierea lui Hristos... Altminteri „noutatea" în istorie nu este altceva decît o perpetuă **reactualizare și îmbogățire** a unor valori eterne. Este, dacă vreți, capacitatea de a trăi în chip nou pe temeiurile unei experiențe milenare. În absența unor astfel de temeiuri „noutatea" este o simplă aventură, o iluzie chiar.

„Omul nou" noi nu sîntem în situația de a-l crea din nimic, ci pe baza tradițiilor strămoșești. Poporul român este chemat să se redescopere ca popor creștin. Creștin **în fond**, el trebuie să devină creștin și **în fapt**, să trăiască în mod conștient creștinește. Avem de reînnodat un lanț rupt în urmă cu aproape o jumătate de veac. Ca să ne reînnoim pe noi înșine, trebuie ca mai întîi să ne reîntoarcem la noi înșine. Acesta — iar nu simpla „muncă", cum se strigă peste tot — este adevăratul imperativ al ceasului de față. Tot de muncă e vorba și aici, dar de o muncă mult mai subtilă și mai anevoioasă, de o muncă înlăuntrul nostru, în „mina" sufletelor noastre. Pe aceasta să o facem și nici pe cealaltă să n-o uităm.

— Și cui credeți că i-ar reveni principala misiune în această necesară reformă moral-spirituală?

— Neîndoielnic că în primul rînd Bisericii Ortodoxe Române. Numai că Biserica noastră, din păcate, a trecut și ea în ultimele decenii printr-o gravă stare de decădere, pierzîndu-și vechiul și firescul ei prestigiu. Unii au ajuns chiar, din lipsă de discernămînt, să pună slăbiciunea Bisericii ca instituție istorică pe seama Ortodoxiei înseși, adică a Bisericii ca realitate mistică... Cert este că Biserica noastră, ca instituție istorică, se află confruntată cu o gravă criză internă, de aceea nu trebuie așteptat totul numai de la corpul preoțesc sau călugăresc. Toți creștinii din România sînt chemați, mai mult decît oricînd, la „lupta cea bună", fiecare după puterile și mijloacele sale, astfel ca nici un talant să nu rămînă îngropat. Partidele, uniunile și organizațiile creștine ar putea juca și ele un rol important, în măsura în care se vor dovedi la înălțimea orientării creștine pentru care au optat. Este nevoie de o vie conștiință misionară, de o campanie susținută de educație creștină a tineretului, mai ales prin presă și școală. E regretabil că oficialitățile, care am auzit că fac multă paradă de creștinism exterior și ocazional, nu înlesnesc acest proces de reală asanare morală și că, de pildă, introducerea religiei în școli „se mai discută" încă. Cîtă vreme oamenii vor fi abandonați, sub pretextul unei libertăți rău înțelese, hazardului informațional și educațional, or tentați să se alinieze din nou vreunei înguste direcții „oficiale", ei nu vor ieși din temnițele nevăzute ale vechii mentalități și nu vor fi deci cu adevărat liberi.

— Aveți încredere în capacitatea poporului român de a trece peste acest impas istoric?

— Am încredere în Dumnezeu, în tradiția națională și în tineretul acestei țări. Nu mă aștept ca impasul să fie depășit peste noapte. Trebuie să ne ostenim, să veghem și să ne rugăm, păstrîndu-ne nădejdea chiar și-n derută și-n suferință. Nu este ușor să răzbești peste toate piedicile și printre toate cursele întinse la tot pasul de puterile mai mult sau mai puțin oculte ale acestui veac. Lupta se duce pe un plan mult mai larg și la un nivel mult mai înalt decît ne închipuim de obicei. Lumea întreagă este astăzi bîntuită de forțele întunericului, chiar dacă nu toată în același chip. Fețele răului sînt multiple și înșelătoare. Știți că românul are o vorbă: „Nu te închina pînă nu știi cine este sfîntul"... Trebuie să păzim mai mult decît oricînd înțelepciunea aceasta.. Și să fim uniți în duhul răbdării. Lumea a început de la Dumnezeu și în Dumnezeu se va sfîrși.

— Cum ar fi România pe care o visați și o nădăjduiți?

— Am să mă exprim pînă la capăt nu în termeni politici, ci în termeni spirituali. România pe care o visez eu este una care își va aduna la sîn pe toți fiii risipiți de soartă prin lume, pentru ca toți să fim **una**, pe pămîntul milenar al suferințelor, dar și al bucuriilor noastre, sub semnul crucii lui Hristos.

Interviu consemnat de
Lucian D. POPESCU

Din cele
părintelu

**În anul 1978, în postul Sf. Paști
vremea aceea profesor al Semi
ținut șapte predici de un mare e
de adevărul rostit cu tărie, împ
împotriva demolatorilor de biser
celor aflați, în ciuda convingerilor
Predicile au fost rostite fie în i
acesteia (atunci cînd biserica i-a
mai departe). Auditoriul, din ce î
seminariști (elevi ai părintelui) și
tineri laici, în cea mai mare par
tute de învățămînt superior din
înfruntat apoi presiunile securită
măririi, amenințărilor și calomnii
cat (?!) și condamnat la zece ani
fictive, numai pentru că a îndrăz
și fără menajamente.**

**Părintele Gheorghe Calciu și-a
viață în închisorile comuniste; p
și 1964), iar alți șase ani (din cei
șescu (între 1978 și 1984, cînd a
nale). În anul 1985 a fost silit să p**

**Cele ȘAPTE CUVINTE CĂTRE
tivă, și la postul de radio „Europ
rului, în afara hotarelor țării. Ele
istoria rezistenței anticomuniste
simțit peste ani.**

**Reproducem în continuare, cu
dintre aceste „cuvinte".**

Despre moa

Vom vorbi astăzi, prietene, despr
moarte și despre înviere. Ce stran
împerechere antinomică pentru urech
le tale care n-au auzit decît despr
moarte și viață! Tu, tînărul meu pri
ten, nu cunoști decît sensul logic al a
firmației sau al negației. Strîns cu fo
ța în corsetul material al lucrurilor,
știi că apa curge la vale, că focul a
de și că norii conțin sarcini electric
Iar astfel de cunoștințe trebuie să-
facă somnul liniștit, urechea pleca
spre ascultare și înțelegerea limitată
ceea ce ți se dă. Rețeta universului
se oferă ca un răvaș în plăcintă. D
canii ideologiilor ateiste au primit „il
minări" care i-au pus în posesia adevă
rului absolut: înlocuirea unei gre
grosolane prin alta mai puțin gros
lană! Numai că fiecare nouă eroare
este impusă cu obligația de a o accep
ta ca adevăr absolut. Încercarea de
primi în mod critic un adevăr ideolog
este o „erezie" periculoasă. Oficiani
ateismului încep îndată goana după
vrăjitoare...

„Polii existenței noastre sînt naște
rea și moartea", afirmă orice concept
materialistă. Tu, omule, ești sortit
te naști și să mori printr-un capric
al naturii sau printr-un simplu joc
libidoului. Tu nu ai destin. Tu urme
legea necesității și a cantității care,
prin miracol, devine calitate — și tr
buie să accepți că aceasta este ce
ce-ți guvernează viața și moartea. Î
seamnă că tu ești cea mai neferici
ființă de pe pămînt, căci nici pla
tele, nici animalele nu au conștiin
vieții și a morții. Dar tu știi! Tu e
conștient că trăiești și, mai ales, e
conștient că vei muri! Toată viața
se desfășoară în sumbra perspecti
a morții. Dacă timpul nostru mode
nu a crescut cu nimic șansele vieții,
a înmulțit, într-o măsură nedefini
posibilitățile morții. Civilizația și moa

„Șapte cuvinte către tineri" ale
ui prof. Gh. Calciu-Dumitreasa

ști, părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa, pe
minarului Teologic Ortodox din București, a
curaj mărturisitor, adresate tinerilor dornici
potriva ateismului și materialismului oficial,
erici și de conștiințe, precum și împotriva
or lor intime, într-o cîrdășie tacită cu aceia.
incinta Bisericii Radu-Vodă, fie pe treptele
fost încuiată, spre a-l împiedica să predice
în ce mai numeros, a fost alcătuit atît din
și studenți în teologie, precum și din mulți
rte studenți de la diferite facultăți și insti-
Capitală. Mulți dintre aceștia au avut de
știi. Părintele însuși avea să fie supus ur-
iilor, fiind în cele din urmă, arestat, jude-
i de închisoare, sub niște capete de acuzare
znit să spună adevărul întreg, fără ocolișuri

petrecut nu mai puțin de 21 de ani din
primii 15 ani sub Gheorghiu-Dej (între 1948
i secc la care fusese condamnat) sub Ceau-
fost eliberat în urma presiunilor internațio-
părăsească țara.
E TINERI au fost citite, la vremea respec-
pa liberă". Ulterior au văzut și lumina tipa-
le au reprezentat un moment important din
românești și creștine, iar rolul lor s-a făcut

încuviințarea autorului, cel de al șaselea

rte și înviere

Motto: „Adevărat, adevărat zic vouă:
Dacă cineva va păzi cuvîntul
Meu, nu va vedea moartea în
veac".

(IOAN, 8, 51)

tea, tragici cavaleri ai Apocalipsei, bîntuie de un secol această lume. Și nici un înger al învierii nu se arată la orizont, nici un arhanghel nu brăzdează cerul și nu strigă cu glas tunător îngrozitorilor cavaleri: „Opriți-vă! În numele Domnului, opriți-vă!"

Pe cerul materialismului ateist scrie cu litere funebre: „Nu există decît viață și moarte". Și apoi o strașnică interdicție: „Este oprit să crezi în înviere".

Prietene, ce ți-a dat ateismul în loc atunci cînd te-a deposedat de credința în înviere? Ce dar sfînt ți-a oferit el atunci cînd ți l-a luat pe Iisus cel înviat? La ce alte sărbători senine te-a chemat el atunci cînd te-a pus să muncești în zilele de Paști și de Crăciun? Ce purificare și ce odihnă spirituală ți s-au conturat dinainte atunci cînd sărbătorile creștine au fost mînjite cu noroiul denigrării și cu lozincile violenței verbale?

Altădată, de sărbători, oamenii căutau să trăiască timpul lui Dumnezeu, dimensiunile lărgite spre infinit ale timpului; astăzi măsori plictisit, cu ochii pe ceas, timpul mitingurilor, ca pe un blestem. Altădată, de Paști, ne împăcam cu toți oamenii, după cuvîntul cîntării pascale: „...și unul pe altul să ne îmbrățișăm, Să le zicem frați și celor ce ne urăsc pe noi. Să iertăm totul pentru Înviere". Astăzi, în zilele de Paști, ni se distribuie distracții cîmpenești, orgii înecate în alcool, sfîrșind, deseori, în violență.

Tu știi, tinere, că o concepție este valabilă nu prin faptul că există, ci prin efectele ei pozitive. Și atunci judecă singur, prietene al meu, compară și apreciază, dar, mai ales, decide-te! Fiindcă ai de ales între bine și rău, între blîndețe și violență, între viață și moarte...

Dar acum te voi lua cu mine într-un orizont nou. Pentru acest zbor nespe-rat va trebui să renunți la prejudecățile materialiste de care a fost năpădită mintea ta. Va trebui să-ți purifici inima de patimile pe care educatorii tăi ți le-au cultivat încă din pruncie, dîndu-le strălucire și nume de virtuți. Va trebui să-ți lepezi necredința și ateismul, ura și lipsa de respect, servilismul și violența, lașitatea și orgoliul. Și, astfel purificat, să te îndrepți spre marele praznic al Învierii. Va trebui să înțelegi că învierea lui Hristos este o înnoire pentru univers, că prin transformarea unuia toată lumea se schimbă și că la Cina cea de Taină, cînd Iisus le vestește ucenicilor apropierea patimilor Sale, acestea trebuiau să ia pentru lumea întreagă o valoare mistică și salvatoare. Patimile sînt spre moarte, iar moartea spre înviere. Dacă învierea nu există, dacă singura realitate este moartea, atunci sîntem mai de plîns decît pietrele. Căci privind lucrurile fără credință, viața noastră durează numai de la naștere și pînă la vîrsta morții, care poate fi la fel de bine la o zi sau la 70 de ani, căci „din clipa în care te-ai născut ești deja destul de bătrîn ca să poți muri". Ce înseamnează acest scurt interval față de veșnicia morții? Să venim oare pe lume numai pentru a muri animalic, pentru a muri pur și simplu, ca o piatră care se rostogolește de pe locul ei în hău sau ca o vită lovită de toporul măcelarului? O asemenea moarte nu are nimic uman în ea. Este un coșmar, căci dincolo de ea nu se întrezărește nici o lumină, ci doar întunericul groazei. Viața ni se înfățișează ca o tragedie, din pricina unei astfel de morți și a suferinței care o precede (...).

Ne înspăimîntă moartea, cu sumbra ei lipsă de perspectivă, pentru că ne-a slăbit credința și pentru că, în teama generală care guvernează lumea, moartea nu ne mai apare ca o eliberare, ci ca o supremă groază. Pentru că am dezumanizat moartea prin lepădarea de Dumnezeu, iar moartea nu poate domina spiritul decît prin siluire.

Cei mai mari și mai înverșunați atei ai secolului nostru, care nu numai că au făcut din materie un dumnezeu și din ateism o mistică nouă, dar au uzat de toate mijloacele de persuasiune și de distrugere pentru a-L ucide în tine pe Dumnezeu cel adevărat, toți aceștia, tînărul meu prieten, se tem de propria lor dispariție cu o spaimă metafizică și incurabilă. De aceea își construiesc adesea morminte importante, atașîndu-se cu o dragoste jalnică de rămășițele lor pămîntești, încercînd astfel o tragică substituire a aspirațiilor către veșnicie. Drama vieții lor idolatre sfîrșește într-o moarte și mai idolatră. Au trăit cu groaza suferinței și și-au dorit o moarte subită, căci moartea n-a fost pentru ei decît o inutilă și insuportabilă fundătură a suferinței. Pe ei nu i-a salvat nici măcar acest ultim act de solidaritate umană care este moartea. Dar Iisus ne-a dăruit o moarte fără spaime, o împăcare a morții cu fericirea, căci ne-a adus garanția că moartea nu este un sfîrșit, ci un început, începutul unei vieți eterne, viața prin înviere.

A iubi o ființă înseamnă a-i spune: „Tu nu vei muri". Și să crezi. Această credință neargumentată este, de fapt, singurul adevăr fundamental pe care-l simțim în iubirea noastră cu adevărat profundă. Vorbesc de toate chipurile iubirii. Mama care își dezmiardă copilul, îi spune, de fapt, cu o credință care răstoarnă munții: „Tu nu vei muri". Iubitul, care șoptește ființei dragi cuvinte pline de ardoare, îi spune, în realitate, cu aceeași credință adîncă: „Tu nu vei muri".

Istoria întunecată a omenirii cunoaște un moment de soare dogoritor, revărsîndu-se peste umanitate și scăldînd-o în lumina cunoașterii: este Soarele Dreptății, Hristos Cel Întrupat, Fiul lui Dumnezeu, venit în lume ca s-o mîntuiască. Ce necesitate putea determina la întrupare desăvîrșirea divină, liberă de orice necesitate? Nici una. Numai dragostea către oameni, căci numai ea este virtutea cea deopotrivă liberă și liberatoare. Nu iubirea-pasiune, ci iubirea-caritate. „Căci atît de mult a iubit Dumnezeu lumea, încît pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piardă, ci să aibă viață veșnică". (IOAN, 3, 16). Iisus se arată astfel drept întruparea iubirii, dragostea palpabilă și crucificată.

Atît de greu i-a venit omenirii să creadă în ceea ce vede, în faptul că iubirea desăvîrșită stătea în fața ei întrupată, încît a vrut s-o vadă pe cruce, adusă adică la acea situație-limită care este suferința și moartea. Pentru a-i verifica autenticitatea ca prin foc și pentru a constata dacă rămîne identică, pînă la sfîrșit, cu Sine însăși. Și Iisus a trecut ca un Dumnezeu examenul la care omenirea L-a supus. Amintiți-vă, prieteni, de cuvintele Lui de pe cruce: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac!" (IOAN, 23, 34).

Ce dovadă mai mare decît aceasta ne-ar putea da cineva? Și dacă tu crezi atunci cînd îi spui, cu glasul inimii, ființei pe care o iubești, cînd îți face făgăduința vieții eterne? „Adevărat, adevărat vă spun vouă: Cine ascultă cuvîntul Meu, și crede în Cel ce M-a trimis pe Mine are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață" (IOAN, 5, 24).

Tu crezi și știi că crezi, chiar dacă pentru tine, tînărul meu prieten, nu este absolut limpede ceea ce crezi. Și eu o știu de asemenea. Însă pentru cei care fac din conștiința ta tînără un loc de exersare a violențelor lor doctrinare, pentru cei care-ți încarcerează sufletul în formulele înguste ale ateismului, credința ta este o realitate care-i sperie mai mult decît orice.

Ideile se mențin prin adevărul lor. Ele nu au nevoie de violență. O idee care se menține prin violență este profund subminată de falsul din ea. Dacă materialiștii nu vorbesc de moarte, este pentru că se tem de ea. Ei o trec sub tăcere, așa cum trec sub tăcere toate ideile ce nu pot fi mistificate.

De ce la 4 martie a fost trecut sub tăcere, la un an de la consumarea lui, cutremurul din 1977? Pentru că moartea te obligă să te gîndești la Dumnezeu, la viața pe care o duci, la responsabilitatea ta morală. Or, ei se tem de capacitatea ta de a intui adevărul metafizic, de libertatea ta spirituală, tot atît de mult ca și de moarte.

Eu însă îți vorbesc despre ea, despre moarte, ca despre singura ta posibilitate de a învinge. Căci fără înviere, atît moartea cît și viața devin un nonsens, o absurditate. Iubirea lui Dumnezeu este însă garanția învierii noastre, iar învierea este fundamentul credinței noastre în Dumnezeu și în Iisus Hristos, Fiul Lui. Ea este ocazia sublimă și glorioasă a unei afirmări vitale; o invitație la amnistierea trecutului, cum spunea cineva; o invitație la încrederea în viitor.

„Să iertăm totul pentru înviere!"

Orice altă atitudine înseamnă moarte. Cel care a murit, Acela a și înviat, iar cei ce L-au văzut au mărturisit și mărturia lor este adevărată, fiindcă au pecetluit-o cu suferința și cu moartea lor.

Cînd se lumina de ziuă, „în întîia a sîmbetelor", cum spuneau textele noastre vechi, „...iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada" (MATEI, 28, 2—3).

Acesta este mărețul tablou al Învierii Domnului, Cel care a sfărîmat lanțurile morții și a adus omenirii perspectiva dumnezeiască a obșteștii învieri.

De acum, prietene, nu te mai teme de moarte, căci Hristos a înviat, fiind pîrga învierii noastre! Din clipa în care ai aflat acest adevăr, viața ta a căpătat un sens. Ea nu se va sfîrși între scîndurile unui sicriu, derizorie și inutilă, ci va sui, trecînd prin moarte, spre gloria învierii.

Mergi, tinere, și spune tuturor vestea aceasta. Să strălucească fața ta de înger întru lumina învierii, căci astăzi îngerul din tine, cel pe care ți l-au descoperit la primul meu „cuvînt", a biruit în tine pămîntul. Spune celor ce ți-au oprimat pînă acum sufletul: „Cred în înviere!" și-i vei vedea înspăimîntați, fiindcă îi va birui credința ta. Se vor zvîrcoli și-ți vor striga cu disperare: „Țărîna este paradisul tău și instinctele tale îți sunt cerul!"

Dar să nu-i bagi în seamă, să nu te oprești din calea ta, ci să treci mai departe, strălucitor și pur, străluminînd tuturor învierea cea din întîia a sîmbetelor!

Tu, prietenul meu, ești purtătorul îndumnezeirii tale în Iisus Hristos și ridici cu tine întreg neamul acesta românesc spre culmile propriei sale învieri. Din moarte la viață și de pe pămînt la cer. Amin.

Această predică a fost rostită în cea de-a cincea miercuri, a Postului Mare, la 12 aprilie 1978, pe treptele Bisericii Radu-Vodă, deoarece directorul V. Micle a încuiat biserica și pe elevi în dormitoare, pentru a împiedica rostirea predicii (n.a.).

TACTICA REZISTENȚEI ÎN MUNȚI

ă din anul 1948 începuse să tot mai limpede că puterile apusene ne-au cedat bunului plac al Uniunii Sovietice. Se vedea că intervenția militară americană, mult așteptată, nu era decît o dorință a românilor fără suport faptic. O dată cu pierderea monopolului atomic al S.U.A. șansele unui război care să ne elibereze au scăzut cu totul. Eram întrebați atunci și sîntem întrebați și azi, date fiind condițiile externe cunoscute, de ce am mai alcătuit, totuși, un grup de rezistență atunci cînd, judecînd rațional, nu aveam nici o șansă de reușită?

Nu ne-am bazat niciodată acțiunile pe iluzia venirii americanilor, aveam în față întreaga putere militară a securității susținută de imensul puhoi al internaționalei comuniste și totuși am făcut acest pas. Nu convingerea că noi vom obține victoria ne-a mînat, ci doar speranța că ziua biruinței va veni cîndva, oricît de îndepărtată și că trebuia să contribuim fiecare cu riscul, cu jertfa noastră. Acțiunea a pornit din dragoste de țară, din credința că adevărul nu poate fi înfrînt pînă la urmă; din durerea de a ne vedea pămîntul și legea străbună pîngărită de o stăpînire străină, fără Dumnezeu și lege. Ne-am gîndit, am cumpănit, dar hotărîrea am luat-o deodată. Cînd te afli în fața unei case în flăcări și știi că cineva viu mai este înăuntru, nu mai stai să te întrebi dacă vei reuși sau nu să-l salvezi, ci înfruntînd pericolul te repezi în ajutor. Cum era să rămînem nepăsători cînd ce-aveam mai scump pe lume, ȚARA, aluneca în prăpastie? Vedeam necesitatea luptei ca pe datoria de onoare a generației noastre. Fusesem crescuți și educați în acest spirit. Mai mult chiar, înțelegeam că nu era ceva nou. De cînd se știe neamul nostru a trecut prin istorie luptînd, totdeauna, cu forțe mult mai mari decît puterile lui, dînd jertfe după jertfe. Timpul a dovedit că n-au fost niciodată zadarnice. Dacă revoluțiile lui Tudor, Bălcescu și Avram Iancu nu au reușit fiind înăbușite în sînge, jertfa lor a dat roade mai tîrziu. Fără revoluția de la 1848 nu ar fi fost posibilă unirea din 1859, nici întregirea din 1918. A fost nevoie de un Blaj pentru a se ajunge la Alba Iulia.

Puține, dar aveam și cîteva îndemnuri. Din străinătate soseau manifeste din partea Regelui Mihai, de la Comitetul Național Român ne veneau semnale. În țară, din puținul pe care îl publicau ziarele și din informațiile ce le obțineam pe alte căi, aflam că alți tineri, ca și noi, luaseră calea munților. Publicarea lungii liste de condamnări la moarte a unui grup din Banat, în loc să înspăimînte, cum spera stăpînirea, ne-a îndîrjit mai mult, mai ales că între cei căzuți erau nume de frați și cunoscuți. Și dragostea de fratele tău, care luptă pentru același crez e un lucru sfînt, care arde. Te legi în luptă prin atîtea fire sufletești de nu te mai poți despărți. Mi-aduc aminte că unul dintre noi, pierzîndu-și credința, golit de orice speranță, s-a izolat un timp, rămînînd singur. S-a întors după cîteva luni și ne-a mărturisit: „Măi, fraților, văd că fără voi nu pot trăi". Își pierduse pentru un timp credința și nădejdea, dar nu și dragostea.

Ne-am simțit solidari, frați, cu toți cei ce luptau ca și noi, luînd calea codrului, și în primul rînd cu cei apropiați din Munții Făgăraș, grupurile colonelului Arsenescu, al fraților Petre și Toma Arnăuțoi, al celor ce acționau pe Topolog. Ce voiam să fim? Ce speram să rămînem dacă știam că nu putem învinge? Poate că amînam să ne gîndim la ce vom deveni pînă la urmă; dacă simțeam că în clipa aceea eram o luminiță de speranță pentru neamul nostru în bezna întunericului de-atunci, că pentru tineri eram un exemplu, un sprijin, un îndemn de rezistență la tentația de a trece de partea puterii, de a-ți vinde sufletul. Luptam, ca această luminiță să dureze, să fie călăuză și speranță, cît de mult. Pentru aceasta am hotărît să ne ferim de a da lupte mari cu forțe care repede ne-ar fi copleșit, ci să ducem o luptă de hărțuială, de a apărea unde se așteptau mai puțin, dispărînd repede fără să lăsăm urme. Urmăream să-i înnebunim căutîndu-ne, mereu acolo unde nu eram. De aceea am renunțat de a avea un loc stabil de rezistență. Ne împărțeam în grupe mici și ne deplasam noaptea, cîteodată și ziua, în unele locuri, pe distanțe mai mari. Cît puteam evitam lupta deschisă, mai ales pentru că totdeauna aveam de-a face cu efective mari de trupe de securitate și evitam să facem victime în rîndul soldaților. Cînd nu era posibil răspundeam cu foc atît cît să ieșim din încercuire și să ne îndepărtăm. Pînă să-și adune securitatea efectivele și să ne urmărească, noi eram departe. Munții Făgărașului sînt foarte potriviți pentru acest fel de luptă. Masivul e mare, cam 100/60 km. Terenul e accidentat dar nu într-atît ca să nu te poți deplasa decît prin puncte obligatorii de trecere. Cînd munții nu erau de ajuns, pădurile din dreapta Oltului ne așteptau adăpostindu-ne. Aveam avantajul, față de securitate, că eram oameni ai locului, cunoșteam împrejurimile, munții, apele, pădurile. Eram toți tineri, crescusem pe acele meleaguri și pe deasupra cunoșteam pe oamenii din partea locului și eram cunoscuți de ei.

Bineînțeles în acești ani am avut o mulțime de ciocniri, atît în munți cît și jos, în țara Oltului, sau „pe Ardeal". Cam toate s-au petrecut cînd am fost surprinși și nu am putut evita lupta. Să vă dau un exemplu:

Era în pragul iernii 1954, pe la începutul lui noiembrie. Făcusem pregătirile să iernăm în muntele Buzduganul pe valea Sebeșului Făgărășan. Pregătirile se făcuseră cu mare grije, nici să nu bănuiască securitatea. Pentru a o induce în eroare șapte inși: Gelu și Nelu Novac, Remus Sofronea, Gheorghe Șorăială, Ion Ilioi, Victor Metea și cu mine am plecat pentru a face diversiune în locuri cît mai depărtate de Buzduganul, lăsînd impresia că ne aflăm în situație disperată, că nu avem alimente pentru iarnă. Am intrat în sate și am cerut de mîncare de la cine se nimerea, am vizitat o fermă agricolă la Șomartin, de unde am ridicat puține alimente, căci nu erau, și ne-am bucurat că nu erau, căci ne-ar fi încurcat la drum. Peste tot am lăsat bonuri iscălite de: „Armata națională a poporului român" și cîteva cuvinte de „politețe": „Am fost, am luat, am plecat. La revedere în munți!"

Noaptea ne-am strecurat prin mijlocul unei companii de securitate călări, la Săsău, am trecut Oltul prin vad și după două zile eram la cabana Negoi, la Porumbac. De aici am ridicat ceva alimente, am dat și pentru ele bonuri, am lăsat o scrisoare securiștilor în care-i certam că nu s-au ținut de cuvînt, că pierd timpul păzind podurile de pe Olt. Am încărcat bagajele pe măgari și seara eram la poalele munților la Porumbacu, sosiți o dată cu camioanele securității, venite întîmplător sau după anunțul a doi turiști de la cabană pe care i-am bănuit a fi ofițeri de securitate. Am îngropat la repezeală o parte din alimente în prundul rîului și ne-am depărtat în noapte. Nu prezența securității ne îngrijora cît faptul că a început să ningă și lăsăm urme pe zăpadă. Ne-am îndreptat spre răsărit, traversînd urmele patrulelor ce păzeau poalele munților și ne-am oprit la Arpașu de Sus în unghiul de pădure făcut de pîrîul Albota și rîul Arpaș intrînd în desiș prin apa pîrîului ca să ne pierdem urmele. Am dat zăpada de-o parte, ne-am făcut loc, ne-am desfăcut cojoacele și ne-am culcat. Din păcate ninsoarea a încetat și s-a înseninat. Ziua am rămas liniștiți pe loc, făcînd de gardă pe rînd, urmărind prin binoclu mișcările trupelor de securitate. Spre seară am aprins focul și am fiert o oală de orez. Mîncaseră patru inși și, își uscau hainele ude la foc. Ceilalți ne pregăteam ranițele de drum, cam la vreo 15 metri mai încolo. Deodată dintr-un colț de pădure apare o grupă de securitate trăgînd rafale de pistol mitralieră. Cei patru sar de la foc cu armele în mînă și se retrag cîțiva metri în spate dar dau cu ochii de altă grupă de securiști care înspăimîntați o rup la fugă. Prima grupă se apropiase destul și începe să arunce cu grenade spre focul și bagajele abandonate. Asupra celor trei se năpustesc o haită de cîini lupi. Unul se aruncă în spinarea lui Gelu Novac, înfingîndu-și colții în pelerină, ceilalți dădeau tîrcoale gata să se arunce. Tragem în ei. Trag în cîinele cu care se lupta Gelu și-l văd cum își descleștează gura și schelălăie. Ne aruncăm cîțiva metri în desiș spre ceilalți patru. Dăm însă față în față cu o grupă de soldați ce ne privesc îngroziți. Strig, de nu-mi recunosc vocea: „Fugiți mă!", lucru pe care ostașii îl și fac în mare grabă. Ne întîlnim cu cei patru care veneau în ajutorul nostru. Ne uităm unul la altul. Dezbrăcați, fără ranițe și cojoace, eram de plîns. Remus era în ciorapi, Victor cu un picior încălțat și altul desculț. Era musai să ne recucerim ce aveam. Ne apropiem încet de locul de unde ne retrăsesem și observăm cum controlau bagajul nostru. Ne repezim, tragem spre ei și urlăm cît mai fioros. Ofițerul s-a întors să tragă dar ostașii au rupt-o de fugă. Fuge și el. Auzeam în pîrîu bolovanii sunînd. Continuăm să tragem spre ei, dar ne adunăm hainele la repezeală, desculții se încalță, ne luăm bagajele.

— Ia-ți cojocul îi strig lui Nelu Novac.

— Ce să iau, moșule? și ridică de jos frumosul lui cojoc de piei negre de mioare, făcut tot ferfeliță de schijele grenadelor. Sîntem gata. Mai strigăm o dată după cei ce fugeau: „Haideți aicea, măi!" ș-apoi ne îndepărtăm intrînd în desiș.

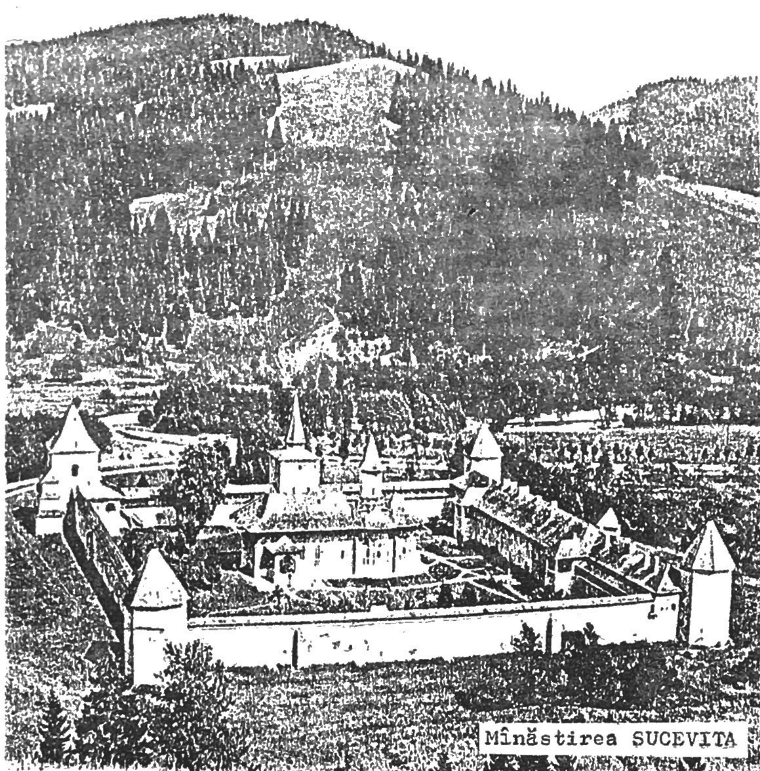
În urmă, ofițerul lansează rachete de diferite culori, probabil cere ajutoare. Pînă să ne împachetăm și să ne aranjăm bagajele, stăm în coasta rîului Arpaș și urmărim ce se mai întîmplă, apoi ne afundăm în noapte.

Ceea ce dorisem am realizat; securitatea avea destule motive să fie convinsă că n-avem alimente și că riscăm orice pentru a ni le procura; îi și convenea să ne pîndească pe la marginea satelor decît să urce după noi, iarna, în creierii munților.

Ion GAVRILĂ

OAMENI CARE FAC ISTORIA

Mînăstirea SUCEVIȚA

La Seul nu sînt urși

Televiziunea română, instituție care își apără obrăznicia de a-și fi zis LIBERĂ, cu amenajări specifice tranșeelor din linia întîi, ne prezintă, cu abnegație, imagini de la Seul.

Ce vedem? Tulburări de stradă la care sînt prezenți: zeci de mii de **cetățeni pașnici,** impresionați prin decența vestimentației, protestînd prin ridicarea pumnului în ritmul scandării lozincilor antiguvernamentale; studenți înarmați cu bîte și torțe, în luptă cu poliția echipată adecvat.

Ce urmărește Tv.R.? Să inducă în mintea telespectatorului român ideea de agresivitate specifică, vezi Doamne, studenților și ideea că și în alte țări, poliția acționează în stradă cu violență, utilizînd scuturi, bastoane, gaze lacrimogene și operînd arestări.

Ce vedem, de fapt?

1. **La Seul, scutierii** poartă numărul lor de identificare pe uniformă și pe scut. Dacă își depășesc sarcinile pot fi depistați, prin filmările efectuate. Cînd reușesc să prindă vreun manifestant, îl bagă în dubă, dar nu-l lovesc. O companie de polițiști, în confruntare cu cîteva zeci de studenți, aleargă cu pas legumit, cu intenția, evidentă, de a-i împrăștia și nu de a aresta cît mai mulți dintre ei.

Studenții lovesc întotdeauna scutul. Nu dau peste mîini, peste picioare. Lovesc instituția și puterea pe care o reprezintă, nu polițistul. Aruncă peste scutieri cu torțe aprinse și pietre de pavaj, dar aceștia își păstrează o disciplină în acțiune. **Confruntarea respectă niște reguli, ca în artele marțiale, nu este o bătaie ciobănească,** eventual cu ursul (de fapt cu Ursu), ca la noi.

2. **La București,** cei care au răspuns cu violență, violenței poliției **nu sînt studenți,** ci grupuri heterogene, de extracție, preponderent, suburbană. Acțiunea lor este, cu evidență, inferioară, ca organizare, celor de la Seul, deși probabil sînt în slujbă plătită, pentru a asigura sosul de violență necesar Puterii comuniste pentru a reprima și pentru a justifica reprimarea. Nu pe aceștia îi arestează poliția, ci pe cei pașnici, mai ales dacă sînt ziariști. O dată capturat un manifestant, pînă a fi băgat în dubă este bătut de către patru-cinci scutieri, care (nota bene) nu poartă nici un număr de identificare (și nici nu vor purta sub guvernul comunist). Acestea sînt deosebirile dintre o confruntare, chiar violentă, dar în terenul unor reguli și o bătaie de maidan.

Cine are ochi de văzut, să vadă.

Ion UNGUREANU

„POLUAREA MORALĂ"

Nu înțeleg de ce se tot strigă atîta „jos minciuna" cînd nu e cazul. Pînă și președintele Iliescu, din înalta sa funcție, neavînd deci astfel de obligații, a spus totuși și adevăruri. Poate vor fi fost scăpări sau s-o fi aflat în acele momente de luciditate pe care le are, la vreme, orice vizionar, dar a spus drept. Eu la un astfel de adevăr evident, pus însă în lumină cu genială intuiție de către domnia-sa, aș vrea să mă refer, anume la acela că „avem urgentă nevoie să ieșim din poluarea morală". Înconjurat de atîtea aranjamente, pile, hoții, ciubucuri, tîlhărie, promiscuitate și chiar prostituție oficială trebuie să ai geniu ca să vezi morala acolo unde nu este. Și șeful cel mare a văzut-o. Acum n-are rost să punem chestiunea că cine ne-a băgat în mocirlă și cine ne ține acolo? Mai urgent e să ne întrebăm: Cum ieșim? Și e normal să ne simțim presați de întrebare cînd delincvența crește și bișnița înflorește iar poliția și justiția fac și ele ce pot. Prin definiție sînt ele „nevinovate", dar nu e ușor să trăiești „onest" într-un „stat de drept".

Parlamentul, cu sîrg, se străduie să facă legi. Și e pozitiv că se forțează tare dar din cauza asta, probabil, legile ies chinuite, contorsionate, de nu prea ai ce alege din ele. Nu se prea potrivesc, eventual la altă țară de unde au fost copiate, la alți oameni. Nimeni nu pare să bage de seamă că aici a rămas vechiul obicei ca legea să fie pentru consum extern. Înăuntru, cel mai tare o face și mai ales o aplică.

Cine credeți c-ar putea să încerce să scoată țara din poluarea morală? Să-i numărăm pe degete: Guvernul? E prea „tehnocrat", n-are tangență cu etica. Parlamentul? E prea sus. El legiferează ori aici e vorba de o treabă de teren. Atunci poate Justiția? Nu vrea să încurce normele de drept cu cele morale. Mai rămîne funcția prezidențială? La asta a răspuns de mult Cetățeanul Turmentat: „Nu mă face să rîd, c-amețesc!". Ar mai fi totuși cultele, diferitele biserici. Ele ar avea și căderea și mijloacele s-o facă. Par stingherite însă de îndelungata conviețuire cu ateismul, care prin morala sa proletară a ajuns la ce observă pînă și domnul Iliescu: „poluare morală". Înalții prelați stau în rezervă că nu se știe cine va învinge pînă la urmă, neo sau vechiocomuniștii.

Noi reflectăm, dar degeaba. Neajutorați intelectual, cum cu multă înțelegere pentru puținătatea noastră mintală a arătat domnul Brucan, nu găsim un răspuns. Va trebui să mai așteptăm pînă la un nou moment de clarviziune a luminatului nostru conducător, dînsul ne va spune ce trebuie să facem ca să ieșim din starea numită. Totul e să nu întîrzie prea mult inspirația, că foamea, frigul și alți asemenea sfătuitori răi să nu-i determine pe unii să iasă singuri din mocirlă ajutîndu-se cu parul. Par(e) moral!

D. GÂNDEA

Necazurile profesorului Rugină

Într-o „amplă scrisoare trimisă redacției" și publicată în ziarul „Economistul", profesorul Anghel Rugină, răspunzînd unor învinuiri ce i se aduc în periodicul „Epoca", spune: „Acuzația că aș fi colaborat cu regimul Ceaușescu și insinuarea că aș lucra pentru guvernul neocomunist Roman-Iliescu, reprezintă o nedreptate strigătoare la cer".

Deși sîntem învățați cu nedreptățile nu ne putem pronunța în cazul profesorului pentru că nu sîntem în măsură să apreciem ceva ce strigă la cerul din Boston, ș-apoi asocierea celor ce-l acuză, doi „legionari" și un fost ministru de externe seamănă a „monstruoasă coaliție". În naivitatea noastră, facem totuși observația că dacă domnia-sa și-ar fi expus teoriile economice în Piața Universității, ar fi fost mult mai bine înțeles în România; drept e însă că n-ar mai fi avut nici o șansă să devină membru al Academiei Române-iliesciene.

Cît privește colaborarea cu fostul dictator, felul sincer cum o mărturisește în scrisoare: „Este adevărat că am vorbit cu Ceaușescu o singură dată, în septembrie 1967, aproape două ore, și într-un concurs de împrejurări aranjat de autoritățile americane, care la timpul acela doreau să aibă legături cu el..." este, ni se pare, la fel de convingător ca depoziția unei martore la un proces de divorț: „Nu e adevărat că pîrîta avea relații extraconjugale, ci dorind să fie o fată cultă, mergea la un tînăr profesor să ia lecții de engleză".

Profesor! Engleză! Inocență! Boston—București, mare distanță!

A. B.

În ceasul al doisprezecelea

(Continuare în pag a III-a)

nea asupra viitoarei forme de guvernămînt a României și înainte de a exista o Constituție aprobată, actualul Parlament a hotărît deja că România va fi republică și anume republică prezidențială. Restul nu este decît o formalitate pe care urmează să o parafeze mașina de vot fesenistă.

In fața acestei situații Opoziția are datoria să iasă din **expectativa în care** s-a complăcut pînă acum, refuzînd să mai îndeplinească rolul de decor democratic într-o instituție în care se hotărăște **destinul țării. Opoziția trebuie să părăsească Parlamentul în semn de protest împotriva Tratatului de cooperare,** Bunăvoință și Prietenie cu Uniunea Sovietică, împotriva Siguranței Statului și împotriva Constituției de inspirație neocomunistă care se pune la cale de forțele oculte ale Puterii. Numai printr-un astfel de gest hotărît Opoziția parlamentară va dovedi că reprezintă adevărata Românie, că este organic legată de destinul ei. Numai printr-o distanțare categorică de complotul pus la cale de Putere pentru a readuce poporul român la situația de dinainte de 22 Decembrie '89, deputații și senatorii Opoziției pot dovedi buna lor credință. Altfel, legitimînd prin prezența lor funcționarea, aparent normală, a mecanismului parlamentar, se împovărează cu o **gravă răspundere.**

Am crezut în Alianța Civică

Am crezut că Alianța Civică, prin potențialul intelectual de care dispune și pe care l-ar putea subsuma, va fi un factor esențial în educația civică a națiunii.

Am crezut că Alianța Civică se va strădui să armonizeze inițiativele organizațiilor de orice fel care luptă pentru democratizarea țării.

Am crezut că Alianța Civică va alătura într-o orchestră partidele politice democratice, asociațiile studențești, formațiunile sindicale, clerul și orice forțe mai mult sau mai puțin structurate care să execute o simfonie.

Am crezut că Alianța Civică va depăși toate dificultățile de ordin organizatoric pentru realizarea țelurilor enunțate. Un comitet de inițiativă pentru transformarea Alianței Civice sau a unei părți din ea, în partid politic exprimă un moment de disperare sau chiar de abandon. Argumentele avansate în comunicat nu rezistă unei analize aprofundate. Trimiterile la soluțiile adoptate în țările din Est, ca la un model, sînt eronate din punctul de vedere al istoriei politice și comode, pentru că se apelează la un model.

Cred, în continuare, că Alianța Civică va rămîne și mai ales va deveni, pentru binele ei și al tuturor ceea ce o arată numele, o alianță a forțelor civice din societatea noastră.

Mai cred că Alianța Civică va fi liantul care va crea sentimentul demnității civice în România.

Ion UNGUREANU

NOTĂ

În interviul din nr. 4 al „PUNCTELOR CARDINALE", realizat în urma unei discuții cu dl. Marian Munteanu, au survenit unele aprecieri cu privire la persoana d-lui V. Fulger.

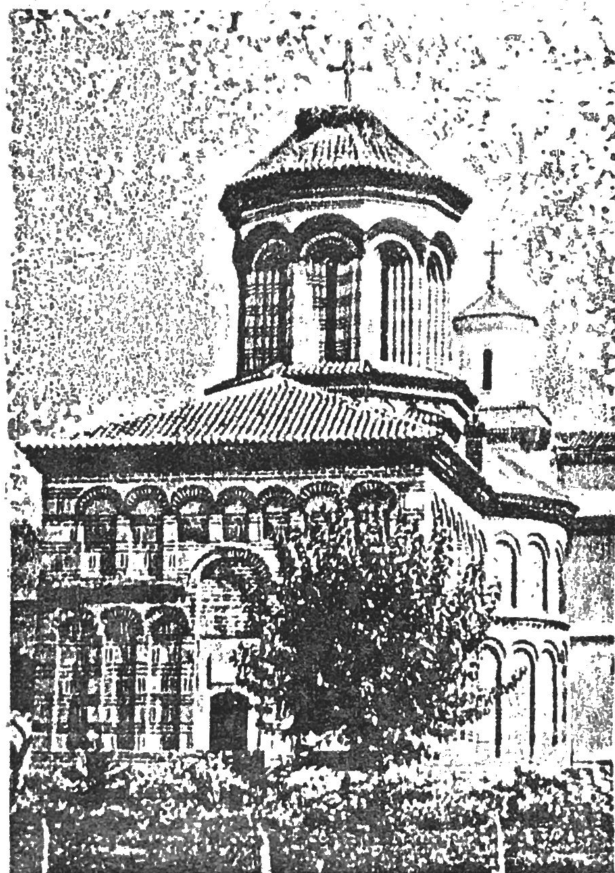
Întrucît intervievatul nu dorește să fie implicat în problemele interne ale U.D.C.-ului, redactorul care a realizat interviul își cere scuze pentru publicarea unor aprecieri care nu erau destinate tiparului.

Falițiii noștri

Comunismul este, de departe cea mai mare escrocherie a tuturor timpurilor. Să faci unele declarații și să le „uiți", total sau în parte e obișnuit în politică, dar să te erijezi în reprezentantul maselor populare, în campionul justiției sociale, să promiți dreptatea, egalitatea, libertatea și buna stare pentru toți și după ce ai pus mîna pe putere să dai tuturor doar teroare și mizerie rezervîndu-ți luxul, îmbuibarea și cinica satisfacție a adulărilor, plătite în dispreț, cu banii celor pe care-i lași să flămînzească nu e o păcăleală simplă, e una sinistră. Comunismul a fost, putem de-acum să vorbim de el la trecut, înșelăciunea cea mai elaborată, cea mai întinsă în timp și spațiu din cîte a cunoscut istoria. Pentru crearea ei, pentru obținerea acestui monstru de mari dimensiuni, cu imense consecințe negative pentru omenire, înșelătoria singură n-ar fi fost de ajuns. Ea a trebuit să-și facă aliați din tot ce are mai murdar sufletul omenesc: din minciună pe care a instalat-o în scaune universitare și academice, din delațiune pe care a organizat-o și extins-o făcînd-o omniprezentă, din crimă pe care a perfecționat-o cu ajutorul științei de-a așezat-o în rîndul artelor. De pe culmea înaltelor sale realizări, comunismul privește la fascism, nazism, mafie, francmasonerie, inochentism, la toate formele organizate ale decăderii și rătăcirii cu un zîmbet superior, condescendent.

Dacă filozofia materialist-dialectică n-a deranjat pe nimeni, întîi pentru că în modestia ei intelectuală s-a dovedit de la început bună doar pentru uzul autodidacților mediocru dotați, și apoi pentru că dezvoltarea ulterioară a științei, în numele căreia a făcut imprudența să vorbească, i-a adus o evidentă, penibilă dezmințire, marxism-leninismul, doctrina economică aplicată, cu catastrofalele-i „realizări", în pierderi de valori și destine, a fost, și prin consecințe a rămas, cea mai mare calamitate a vremurilor moderne. E destul să privești spre Rusia, țara cu cele mai mari bogății naturale din lume, s-o vezi în pragul înfometării și haosului, al sărăciei și umilinței ca să poți aprecia dimensiunile dezastrului cauzat de leninism.

Organizația economică a socialismului: Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, cunoscut sub acronimul C.A.E.R., s-a desființat. „Sistemul mondial socialist" și-a dat duhul. După anii de represiune cu lacăt la gură, toată lumea constată și se miră cu voce tare vorbind despre falimentul economiei socialiste, falimentul comunismului ca sistem economic. Dincolo de comentariile malițioase, superficial-usuratice fenomenul, prin amploare și urmări, merită o mult mai atentă examinare, o abordare foarte grijulie. Urmările acestei prăbușiri se arată mult mai grave, mai profunde. Dacă după un an și ceva de la răsturnarea regimului Ceaușescu situația economică e în continuă înrăutățire, înseamnă că rădăcinile răului sînt și mai adînci și mai nocive decît s-a crezut.

Fallo, fefelli, falsum. Așa veți găsi scris într-un dicționar latin verbul fallere care înseamnă a înșela și de la care vine cuvîntul faliment. Ca termen juridic apare încă în dreptul roman, unde în conformitate cu procedura „venditio bonorum" o societate își înceta existența prin confiscarea și vînzarea bunurilor ei. Apoi găsim termenul în legislația orașelor republicii italiene unde era reglementat ca o procedură de executare a debitorilor. În continuare este preluat de Ordonanța lui Colbert, din 1673, asupra comerțului, iar în 1807 e consacrat de Codul comercial francez pentru ca apoi să fie luat în toate sistemele moderne de drept. Falimentul constituie o măsură legală prin care creditorii se apără de insolvența comercială a debitorilor, și termenul n-a suferit modificări esențiale în sens de-a lungul unei lungi perioade. Mai nou însă, datorită prăbușirii economiilor de tip socialist, a căpătat un înțeles mai amplu, o dimensiune politico-economică.

Falimentul sistemului mondial socialist e o realitate. Societățile acaparate de comuniști și ani de zile gestionate de ei se află acum la un pas de dezastru, datorită amînării, pe cît posibil, a judecății din urmă. Momentul adevărului a venit. Orice întîrziere în luarea măsurilor nu face decît să adîncească răul și suferințele. Măsurile luate au efecte inverse celor scontate, birocrația trage de timp. Falitul, care se numește comunism, trebuie să fie tratat ca atare, adică să fie silit să suporte consecințele nepriceperii, necinstei, neprevederii sale. Nu are nimeni nimic împotriva faptului ca ideologii să se ocupe în lucrările lor de aspectele filozofice ale situației nou create, politologii și sociologii de cele politice, medicii psihiatrii de aspectele clinice ale fenomenului, dar falimentul, fiind mai întîi o problemă economică și de drept se impune ca economiștii și juriștii să-și facă mai întîi datoria.

În lucrarea sa „Dreptul comerțului internațional", Ioan Macovei spune la pagina 109: „Declararea stării de faliment produce efecte nepatrimoniale și patrimoniale, atît pentru trecut cît și pentru viitor.

Efectele cu caracter nepatrimonial constau în decăderea comerciantului din unele drepturi. Falitul nu mai are dreptul de a alege și de a fi ales, de a fi tutor, curator sau mandatar, de a intra în localul bursei".

„Bunurile falitului formează masa falimentului, masa concursuală sau masa activă. Masa falimentului constituie o universalitate cu afectațiune specială pentru satisfacerea tuturor creditorilor".

De mulți ani, și în toate legislațiile, falitul trebuie să suporte: procedura de executare silită;

— cuprinderea în obiectul urmăririi a tuturor bunurilor debitorului;

— împărțirea activului patrimonial între toți creditorii;

— situația infamantă a debitorului falit;

Dacă acestea sînt procedurile legale în caz de faliment confirmate de două mii de ani de practică juridică, de ce falimentul de tip comunist să nu fie tratat în mod analog? „Similia similibus curantur"! De ce să nu fie adus în fața justiției falitul comunist, reprezentat prin mandatarul său nomenclaturist ca să răspundă, conform uzanțelor, patrimonial și nepatrimonial? Să plătească pagubele și să suporte consecințele!

Două sînt preocupările ardente ale celor ce sînt îngrijorați de gravitatea stării actuale de lucruri: cum să smulgă țara de pe orbita comunistă unde e menținută în continuare de guvernul promoscovit și cum să fie pusă economia pe baze firești, adică economice. Ne ocupăm în continuare de problema economică.

Colectivismul declarat și trîmbițat al comunismului nu era decît fațada în spatele căreia nomenclatura utiliza toate bunurile societății în folos propriu punînd grijulie de-o parte, prin toate mijloacele, oricît de ilicite, valori și bunuri, presimțind că va veni și timpul cînd nu va mai putea folosi mașinile, elicopterele, vilele, „proprietățile partidului". Prima condiție care se cere pentru repunerea economiei pe baze normale este refacerea proprietății private, garantarea ei prin constituție și lege, astfel ca să fie de neclintit; prima și cea mai solidă garanție a libertății, a progresului prin mijloace cinstite. Comunismul, instalat la putere și legitimat de forță, și-a permis să ignore natura umană, să sfideze bunul simț, să-și bată joc de calculul prudent, gospodăresc. E cunoscută aversiunea lui Lenin pentru contabilitate și matematică. Consecința directă e lipsa posibilității de a măsura. În socialism prețurile stabilite arbitrar, după criterii „politice"", au făcut imposibil calculul economic riguros și au dat celor necinstiți posibilitatea să transfere valori dintr-o zonă a economiei în alta, adică să fure cu acte în regulă. Povestea scoaterii din U.R.S.S. a icrelor negre în cutii cu etichete de conserve de legume și vînzarea lor în occident pe valută forte ce intra în conturi personale e antologică. La noi hoția, amplă și originală, are un binemeritat loc de frunte și nu duce lipsă de publicitate.

O dată cu repunerea proprietății private pe bazele ei de drept se impune restabilirea încrederii, ani de zile minată de suspiciune. Cum să refaci ce cu atîta osîrdie, ani la rînd, a distrus imensa rețea de informatori? Cum să faci ca cetățeanul de rînd să creadă în instituții cînd ele au fost mijloacele de mistificare, de oprimare, de nedreptate?

Într-o lucrare apărută la Birmingham, Alabama, în 1990 intitulată „Prosperitate și libertate" dr. George Yossif afirma: „Nu se poate concepe o reabilitare a țării și a sistemului de guvernare, dacă hoții pot păstra ceea ce au obținut prin furt. Ce fel de încredere se poate avea într-un astfel de guvern?" La noi se poate!

Faliții, adică înșelătorii sînt răsplătiți. Original e, dar nu-i drept.

Constantin IORGULESCU

Colegiul redacțional: Gabriel CONSTANTINESCU, Demostene ANDRONESCU, Răzvan CODRESCU, C-tin IORGULESCU, Ion UNGUREANU

Adresa: 2400 — Sibiu, Calea Dumbrăvii 109, tel. 924/2 25 36